

Tanıtım ve Bilgilendirme Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik

Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan [Sağlık Hizmetlerinde Tanıtım ve Bilgilendirme Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik](#) 29.07.2023 tarihinde Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe girdi.

Yönetmelikte, sağlık hizmetlerinde tanıtım ve bilgilendirme faaliyetlerine ilişkin temel ilke ve ölçütlerin belirlenmesi, bu faaliyetlerin denetlenmesi ile ihlal durumunda uygulanacak yaptırımların belirlenmesi amaçlanmıştır. Yönetmelikte bilgilendirme ve tanıtımın kapsamı ile yayınlarda görsel kullanımına ilişkin sınırlar Sağlık Bakanlığı tarafından ilk defa bu derece kapsamlı şekilde belirlenmiştir. Sosyal medya da dahil olmak üzere her türlü iletişim aracı veya diğer mecralarda yapılan bütün yayınların Bakanlık tarafından da takip edilerek reklamların önlenmesine çalışılması olumlu bir yaklaşımdır.

Yönetmeliğin kapsamı

Bütün özel sağlık kurum ve kuruluşları ile sağlık mesleği mensuplarının yanı sıra uluslararası sağlık turizmi aracı kuruluşları da bu Yönetmeliğin kapsamındadır. Ayrıca, sağlık hizmet sunumu alanında yetkisi, izni ya da ruhsatı bulunmayan kişi, kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan yayınlar bu Yönetmelik kapsamında denetlenerek, gerekli yaptırımların uygulanması için ilgili yerlere bildirimde bulunulabilecektir.

Reklam yasağı ile bilgilendirme ve tanıtımın sınırları

Yönetmelikte, dayanak kanunlara uygun olarak, sağlık hizmetlerinde açık ya da örtülü olsun reklam yapılmasının yasak olduğu belirtilmiştir. İzin verilen alan olarak tanımlanan tanıtım ve bilgilendirmede ise yanlış bilgilere yer verilmemesi, deontoloji ve etik kurallara uyulması, talep yaratılmaması ve hastanın belli bir sağlık kuruluşuna dolaylı veya doğrudan yönlendirilmemesi gibi temel ilkelere uyulması gereklidir.

Ayrıca, tanıtım ve bilgilendirmenin sınırı da Yönetmelikte belirlenmiş, *sağlık tesisleri için hasta kabul ve tedavi edilen uzmanlık dalları, adres ve iletişim bilgileri ile hizmet verilen sağlık alanıyla ilgili sağlığı koruyucu ve geliştirici nitelikteki bilgiler, hekim ve diş hekimleri için ise 1219 sayılı Kanun ile belirlenen ana dal ve yan dal uzmanlıkları, akademik unvan, muayene gün ve saatleri, hasta kabul ettiği zaman ve mahal bilgisi ve hizmet verilen sağlık*

alanıyla ilgili sağlığı koruyucu ve geliştirici nitelikteki bilgiler ile sınırlı olduğu vurgulanmıştır.

Görsel kullanımı

Tanıtım ve bilgilendirmelerde görsel kullanımının sınırları Sağlık Bakanlığı tarafından ilk defa düzenlenmiştir. Buna göre;

- tedavinin etkilerini kıyaslayıcı ve talep oluşturan nitelikte öncesi ve/veya sonrası görsellerin bulunması yasaktır,
- hastanın görselinin kullanılabilmesi için Yönetmelik ekindeki onamın alınması gerekir,
- hasta görselinin kullanılmasını her zaman yasaklayabilir,
- görsel içeriklerin gerçeğine aykırı olmaması, yanıltıcı makyaj olmaksızın görüntülenmesi ve üzerinde sonradan teknolojik değişiklik veya düzeltme uygulanmamış olması gerekir,
- görsel içeriklere ait paylaşımların tamamen yoruma kapatılması zorunludur. Başka mecralarda yapılmış olsa dahi hasta yorumu veya teşekkür anlamına gelebilecek ifadeler paylaşılamaz,
- ameliyat veya tıbbi girişim esnasında ve ameliyathanede hasta görüntüsü paylaşılamaz,
- görsel içerikli paylaşımların başkaları üzerinden yapılması hekim, diş hekim veya sağlık kuruluşunun sorumluluğunu ortadan kaldırmaz,
- görsel içerikli yayınlar sponsorlu veya ücretli olarak yayınlanamaz,
- diğer meslektaşlarından veya sağlık kuruluşlarından daha üstün veya daha iyi olduğu izlenimini vermeye yönelik olarak bölge, mekân, tıbbi cihaz, donanım, araç, gereç veya personel yahut benzeri herhangi bir unsur ile ilgili görsel paylaşılamaz.

Denetim ve yaptırım

İllerde valilik onayı ile Sağlıkta Bilgilendirme Tanıtım Faaliyetleri İl Değerlendirme Komisyonu kurulur. Komisyon, sağlık müdürlüğünden üç kişi, il ticaret müdürlüğünden bir kişi, kamuda görevli bir avukat, bir uzman hekim ve ilgili meslek kuruluşu temsilcisi olmak

üzere yedi kişiden oluşur. Komisyon, aykırılığı tespit edilen tanıtım ve bilgilendirme faaliyetlerini inceleyip, değerlendirir ve karara bağlar.

Aykırılığı saptanan tanıtım faaliyetleriyle ilgili olarak gerekli yaptırımın uygulanması için Reklam Kuruluna, Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna ve ilgili meslek odasına gönderilir. Ayrıca, hekim ve diş hekimleri hakkında idari para cezası uygulanır; sağlık kuruluşları hakkında bir yıl içinde ilk iki tespitte uyarı üçüncüsünde üç gün süreyle ilgili tıp veya uzmanlık dalındaki birimin faaliyeti durdurulur.

Tanıtım ve bilgilendirme kurallarına aykırı davrandığı saptanan uluslararası sağlık turizmi sağlık tesisi veya uluslararası sağlık turizmi aracı kuruluşu uyarılır. Bir yıl içerisinde ikinci kez tespit edilmesi halinde bir ay, üçüncü kez tespit edilmesi halinde üç ay süreyle kuruluşun ve tesisin sağlık turizmi faaliyeti durdurulur.

Yetkisiz, izinsiz veya ruhsatsız sağlık hizmeti sunumuna konu olan kişi, kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan tanıtım ve bilgilendirme faaliyetleri yapıldığının tespiti halinde, yetkisiz sağlık hizmeti sunulan yerlerin faaliyeti derhal durdurulur ve ilgililer hakkında suç duyurusunda bulunulur. Diğer yandan, sosyal paylaşım ve internet siteleri üzerinden yapılan sağlıkla ilgili tanıtım ve bilgilendirmelerde insan sağlığını tehlikeye düşüren veya tanı ve tedavi sürecini olumsuz olarak etkileyen veya bu süreci engelleyici nitelikte suç unsurunun bulunduğu tespit edilen ilgililer hakkında erişimin engellenmesi amacıyla suç duyurusunda bulunulur.

Yönetmeliğin uygulanma zamanı

Yönetmelik, yerinde bir yaklaşımla, herhangi bir geçiş süresi tanımlanmaksızın, Resmi Gazete'de yayımlandığı 29.07.2023 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu tarihten itibaren bütün yayınların bu Yönetmelik kapsamında değerlendirilmesi mümkündür. Bütün sağlık mesleği mensupları ve sağlık kuruluşları ile uluslararası sağlık turizmi aracı kuruluşlarının yayınlarını derhal gözden geçirmeleri ve reklam niteliğindeki yayınları durdurmaları, tanıtım ve bilgilendirme niteliğindeki yayınların ise diğer mesleki ve etik kuralların yanı sıra bu Yönetmeliğe uygun hale getirilmeleri gereklidir.